

สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ปัญหาการปรับตัวและสุขภาพจิตของนิสิตโควตา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตบางเขน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาการปรับตัวและสุขภาพจิตของนิสิตโควตา ความก้าวแปรเพศ ชั้นปี และวิชาเอกที่เลือกเรียน ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยโดยใช้แบบสอบถาม 3 ชุด เป็นเครื่องมือใช้ในการวิจัย ได้แก่

ชุดที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของนิสิตโควตา จำนวน 12 ข้อ

ชุดที่ 2 เป็นแบบสอบถามสำรวจปัญหาการปรับตัว (Mooney Problem Check List: College Form) จำนวน 220 ข้อ

ชุดที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหากลุ่มอาการทางจิต (SCL-90) จำนวน 90 ข้อ

แล้วนำเครื่องมือนี้ไปทำการวิจัยกับกลุ่มนิสิตโควตา ที่กำลังเรียนอยู่ใน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตบางเขน และได้ลงทะเบียนเรียน ในภาคที่ 2 ปีการศึกษา 2531 จำนวน 204 คน โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง และได้รับข้อมูลกลับมาครบทั้งหมด

หลังจากนั้นได้นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์เนื้อหา ค่าร้อยละ (%) ค่ามัธยฐานเลขคณิต (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และเปรียบเทียบปัญหาในแต่ละด้านด้วยการทดสอบค่า "เอฟ" (F-test) แล้วเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้ SNK ที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS⁺ ของศูนย์คอมพิวเตอร์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

สรุปผลการวิจัย

57-69

ผลการวิจัยสรุปได้ดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับนิสิตโควตา

กลุ่มนิสิตที่ใช้ในการวิจัย เป็นนิสิตโควตาทั้งหมดที่ลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2531 จำนวน 204 คน เป็นเพศชาย 35 คน เพศหญิง 169 คน กำลังเรียนอยู่ในชั้นปีที่ 1 จำนวน 52 คน ชั้นปีที่ 2 จำนวน 50 คน ชั้นปีที่ 3 จำนวน 47 คน และชั้นปีที่ 4 จำนวน 55 คน นิสิตโควตาส่วนใหญ่แล้วเลือกเรียนวิชาเอกภาษาอังกฤษ ร้อยละ 32.8 วิชาเอกสังคมเป็นวิชาเลือกเรียนน้อยที่สุด ร้อยละ 0.5 อายุเฉลี่ยของนิสิตโควตาส่วนใหญ่แล้วอยู่ในระหว่าง 19-20 ปี ร้อยละ 42.2 อาศัยอยู่ในจังหวัดนนทบุรีเป็นส่วนใหญ่ ร้อยละ 15.7 ปีคา-มารดาของนิสิตโควตาส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพเกษตรกร ซึ่งมีรายได้เฉลี่ยเดือนละ 2,001-5,000 บาท ร้อยละ 47.5 ส่วนใหญ่แล้วปีคา-มารดาของนิสิตโควตาจบการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาและยังใช้ชีวิตอยู่ร่วมกัน ปัจจุบันนิสิตโควตาส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในหอพัก ร้อยละ 40.7

2. ปัญหาการปรับตัวของนิสิตโควตา

2.1 ปัญหารายค่าน พบว่านิสิตโควตาประสบปัญหาโดยส่วนรวมร้อยละ 71.3 ประสบปัญหาด้านกิจกรรมทางสังคมและนันทนาการกับค่านหลักสูติและการสอนมากที่สุดร้อยละ 84.3 รองลงมาได้แก่ค่านการเรียนค่านอนาคตเกี่ยวกับอาชีพและการศึกษา ประสบปัญหาน้อยที่สุดได้แก่ ค่านบ้านและครอบครัว

พิจารณาระดับของปัญหาพบว่าเมื่อรวมปัญหาแล้ว เป็นปัญหาที่ระดับมากที่สุด ร้อยละ 1.1 ที่ระดับมาก ร้อยละ 6.2 ที่ระดับปานกลาง ร้อยละ 24.8 และที่ระดับน้อย ร้อยละ 67.9

พิจารณาปัญหาการปรับตัวรายข้อที่ควรสนใจ

ปัญหาการปรับตัวรายข้อของนิสิตโควตาทั้งหมดที่มีปัญหาตั้งแต่ร้อยละ 75 ขึ้นไป
 ร้อยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย

รายการปัญหา	N	%
	(204)	
มีพื้นฐานความรู้ไม่ดีในบางวิชา(164)	182	89.2
ต้องการคำแนะนำและประสบการณ์ที่จำเป็น ในการทำงานก่อนออกจากมหาวิทยาลัย(199)	181	88.7
กลัวไม่มืงงานทำ เมื่อ เรียนสำเร็จ(198)	178	87.3
มหาวิทยาลัยขาดสถานที่/อุปกรณ์เพื่อการพักผ่อน(220)	178	87.3
มีความรู้พื้นฐานและฝึก เคเรียนจากชั้นมัธยมมาไม่พอ(165)	173	84.8
ไม่ได้ใช้เวลาคูหนังสือ/ศึกษาค้นคว้า เพียงพอ(169)	172	84.3
สงสัยว่าจะได้งานทำตามสายวิชาที่เรียนมาหรือไม่(195)	172	84.3
รู้สึกอ่อนเพลียอยู่ เสมอ(1)	171	83.3
อยากมีเงินไว้ใช้จ่ายส่วนตัวมากกว่านี้(21)	170	83.3
ขาดความรู้รอบรู้ในชีวิต(45)	164	80.4
สงสัยว่าจะประสบความสำเร็จในชีวิตหรือไม่(189)	164	80.4
สมาธิ เสียใจได้ง่ายไม่ค่อยมีสมาธิ(162)	162	79.4
กลัวความล้มเหลวกลัวการสอบตก(178)	162	79.4
กิจกรรมของมหาวิทยาลัยขาดการประสานงานที่ดี(219)	161	78.9
ไม่ค่อยเข้าใจในสิ่งที่อาจารย์สอน(202)	160	78.4
มีโรคกลัวที่จะทำในสิ่งที่ต้องการทำน้อยมาก(59)	158	77.5
ไม่สามารถลืมเรื่องที่ทำให้ไม่สบายใจได้(97)	158	77.5
ไม่สบายใจที่บางครั้งคิดใน เรื่องที่ไม่ถูกต้อง(99)	158	77.5
เรียนไม่เก่งได้คะแนนต่ำ(166)	158	77.5
ไม่ได้ออกกำลังกาย เพียงพอ(3)	157	77.0

ปัญหาการปรับตัวรายข้อของนิสิตควาหาทั้งหมดที่มีปัญหาตั้งแต่ร้อยละ 75 ขึ้นไป
โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย (ต่อ)

รายการปัญหา	N	%
	(204)	
แสดงความคิดเห็นออกมาเป็นคำพูดที่ตีได้ยาก(175)	157	77.0
บางวิชาอาจารย์ทำงานมากเกินไป(214)	157	77.0
มีเวลาเล่นกีฬาน้อยมาก(42)	156	76.5
มักกังวลในสิ่งเล็กๆน้อยๆ(82)	156	76.5
มีส่วนเสีย เช่น ซิลิม/สะเพร่า/เกียจคร้าน(91)	156	76.5
มีความกังวลเกี่ยวกับการสอบ(179)	156	77.0
ต้องระเหิมกระเหิมในการใช้จ่ายทุกบาททุกสตางค์(28)	155	76.0
อยากทราบว่าตนเองมีความสามารถในอาชีพใดบ้าง(194)	155	76.0
ต้องการปรับปรุงตนเองด้านกิริยามรรยาทและการเข้าสังคม(55)	154	75.5
อยากหารายได้พิเศษเพราะเดือดร้อนทางการเงิน(24)	153	75.0
เขียนบรรยายไม่เก่ง(167)	153	75.0

2.2 ปัญหาการปรับตัวแยกตามเพศ พบว่านิสิตควาหา

เพศชายประสบปัญหาการปรับตัวมากที่สุดในด้านกิจกรรมทางสังคมและนันทนาการ รองลงมาได้แก่ด้านการเงินและที่อยู่อาศัย ด้านหลักสูตรและการสอน ประสบปัญหาน้อยที่สุดได้แก่ด้านทางเพศ นิสิตควาหาเพศหญิงพบว่าประสบปัญหามากที่สุดคือ การปรับตัวทางด้านอนาคตเกี่ยวกับอาชีพและการศึกษา รองลงมาได้แก่ด้านการเรียน ด้านกิจกรรมทางสังคมและนันทนาการ ประสบปัญหาน้อยได้แก่ด้านทางเพศ เมื่อพิจารณาระดับของปัญหาทั้งสอง เพศแล้วพบว่า เป็นปัญหาที่ระดับน้อยในทุก ๆ ด้าน

เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทั้งสอง เพศพบว่านิสิตควาหาเพศหญิงมีความ

แตกต่างจากนิสิตโควตาพิเศษชายในด้านอนาคตเกี่ยวกับอาชีพและการศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เพียงด้านเดียว

2.3 กลุ่มนิสิตโควตาแยกตามชั้นปี พบว่านิสิตโควตาชั้นปีที่ 1 ประสบปัญหามากที่สุด คือการปรับตัวทางด้านอนาคตเกี่ยวกับอาชีพและการศึกษา รองลงมาได้แก่ด้านการเรียน ด้านกิจกรรมทางสังคมและนันทนาการ ประสบปัญหาน้อยที่สุดในด้านศีลธรรมจรรยาและศาสนา นิสิตโควตาชั้นปีที่ 2 ประสบปัญหามากที่สุดในด้านอนาคตเกี่ยวกับอาชีพและการศึกษา รองลงมาได้แก่ด้านการเรียน ด้านกิจกรรมทางสังคมและนันทนาการ ประสบปัญหาน้อยที่สุดได้แก่ด้านทางเพศ นิสิตโควตาชั้นปีที่ 3 ประสบปัญหามากที่สุดในด้านอนาคตเกี่ยวกับอาชีพและการศึกษากับด้านการเรียน รองลงมาได้แก่ด้านกิจกรรมทางสังคมและนันทนาการ ประสบปัญหาน้อยที่สุดได้แก่ด้านบ้านและครอบครัว นิสิตโควตาชั้นปีที่ 4 ประสบปัญหามากที่สุดในด้านอนาคตเกี่ยวกับอาชีพและการศึกษา รองลงมาได้แก่ด้านกิจกรรมทางสังคมและนันทนาการ ด้านการเรียน ประสบปัญหาน้อยที่สุดได้แก่ด้านทางเพศ

เมื่อพิจารณาระดับของปัญหาแล้วพบว่านิสิตโควตาทุกชั้นปีส่วนใหญ่มีปัญหาที่ระดับน้อยทุกด้าน

เมื่อเปรียบเทียบปัญหาการปรับตัวระหว่างชั้นปีพบว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.4 กลุ่มนิสิตโควตาแยกตามวิชาเอก พบว่าเมื่อรวมปัญหาทั้ง 11 ด้าน ของนิสิตโควตาทุกวิชาเอกมีปัญหาการปรับตัวโดยรวมที่ระดับน้อย วิชาเอกนิสิตโควตาวิชาเอกเคมีมีปัญหามากกว่าวิชาเอกอื่น รองลงมาได้แก่วิชาเอกฟิสิกส์ ภาษาไทย คหกรรม ภาษาอังกฤษ เทคโนโลยีทางการศึกษา ชีววิทยา และคณิตศาสตร์ ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านของแต่ละวิชาเอก พบว่านิสิตทุกวิชาเอกมีปัญหาที่ระดับน้อยเกือบทุกด้าน ยกเว้นด้านการเงินและที่อยู่อาศัย ด้านกิจกรรมทางสังคมและนันทนาการ ด้านการเรียน และด้านอนาคตเกี่ยวกับอาชีพและการ

ศึกษา ที่นิสิตวิชาเอกฟิสิกส์และ เคมีมีปัญหาการปรับตัวทั้ง 4 ด้านนี้ที่ระดับปานกลาง และนิสิตวิชาเอกชีววิทยามีปัญหาการปรับตัวด้านบ้านและครอบครัวที่ระดับน้อย

เมื่อเปรียบเทียบปัญหาการปรับตัวของนิสิตโควตาทุกวิชาเอกทั้งรายด้าน และรวมทั้ง 11 ด้าน พบว่ามีปัญหาการปรับตัวแตกต่างกันในด้านการเงินและที่อยู่อาศัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่สำหรับด้านอื่น ๆ ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยด้านการเงินและที่อยู่อาศัย โดยนำมาเปรียบเทียบการวิเคราะห์พหุคูณ (Multiple Comparison) โดยวิธี SNK (Student-Newman-Kuels) จากค่าเฉลี่ยของวิชาเอก พบว่าวิชาเอกเคมีกับวิชาเอกชีววิทยา และวิชาเอกเคมีกับวิชาเอกภาษาอังกฤษ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ส่วนวิชาเอกอื่น ๆ ไม่มีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ปัญหาสุขภาพจิตของนิสิตโควตา

3.1 ปัญหารายด้าน พบว่านิสิตโควตาส่วนใหญ่มีปัญหาสุขภาพจิตที่ควรสนใจเรียงตามลำดับตั้งแต่มากไปหาน้อย ตั้งแต่ร้อยละ 65 ขึ้นไป

รายการปัญหา	N(204)	%
มักกังวลต่อคำพูดของคนอื่น(6)	166	81.4
กังวลใจเกี่ยวกับความสะอาดของตัวเอง(10)	161	78.9
รู้สึกลำบากใจในการตัดสินใจในสิ่งต่าง ๆ (46)	157	77.0
สะเทือนใจง่ายเมื่อมีสิ่งต่าง ๆ มากกระทบจิตใจ(34)	156	76.5
รู้สึกกังวลในสิ่งต่าง ๆ มากเกินไป (31)	156	76.5
รู้สึกปวดศีรษะ(1)	155	76.0
รู้สึกว่าทำอะไรทุกอย่างต้องใช้ความพยายามทุกครั้ง(71)	152	74.5
รู้สึกว่าความคิดบางอย่างของคนนั้นผิด(90)	152	74.5
รู้สึกว่าตนเองไม่มีสมธิ(55)	151	74.0

รายการปัญหา	N(204)	%
คิดว่าคนที่มาวิ่งแถมคนควรผูกคาน้ำ(8)	148	72.5
รู้สึกเหงา(29)	148	72.5
ไม่สบายใจเมื่อมีคนเฝ้ามองหรือพูดถึงตนเอง(61)	144	70.6
มักคาน้ำตนเองในเรื่องต่าง ๆ (26)	143	70.1
รู้สึกโกรธและหงุดหงิดง่าย(11)	142	69.6
ต้องทำงานซ้ำ ๆ เพื่อให้แน่ใจว่าถูกต้องทุกครั้ง(38)	141	69.1
รู้สึกเครียด(57)	140	68.6
ไม่สนใจเกี่ยวกับเรื่องเพศ(5)	136	66.7
ชอบคิดอะไรซ้ำ ๆ ซาก ๆ (3)	135	66.2
คิดว่าคนกระทำผิดควรได้รับการลงโทษ(85)	124	65.7
จะตรวจตราสิ่งที่ทำไปแล้วซ้ำแล้วซ้ำอีก(45)	123	65.2

ตัวเลขใน () หมายถึง เลขข้อของแบบสอบถาม

3.2 กลุ่มนิสิตโควตาแยกตามเพศ เมื่อเปรียบเทียบปัญหาสุขภาพจิตพบว่านิสิตโควตาเพศชายและนิสิตโควตาเพศหญิง มีปัญหาสุขภาพจิตเกือบทุกด้านที่ระดับปานกลาง ยกเว้นด้านความวิตกกังวล เป็นปัญหาที่ระดับน้อย

เมื่อเปรียบเทียบปัญหาสุขภาพจิตของนิสิตโควตาเพศชายกับนิสิตโควตาเพศหญิงทั้งสองรวมและรายด้านพบว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านความรู้สึกไม่ชอบติดต่อกับผู้อื่นกับด้านความกลัวโรคฯไม่มีเหตุผล ซึ่งนิสิตโควตาเพศหญิงมีความรู้สึกทางด้านนี้มากกว่านิสิตโควตาเพศชาย

3.3 กลุ่มนิสิตโควตาแยกตามชั้นปี เมื่อเปรียบเทียบปัญหาสุขภาพจิตจะเห็นว่านิสิตโควตาทุกชั้นปีมีปัญหาสุขภาพจิตเกือบทุกด้านที่ระดับปานกลาง ยกเว้นด้านความวิตกกังวลเป็นปัญหาที่ระดับน้อย แต่นิสิตโควตาชั้นปีที่ 3 มีปัญหาสุขภาพจิตด้านความกลัวโรคฯไม่มีเหตุผลที่ระดับมาก

เมื่อเปรียบเทียบปัญหาสุขภาพจิตของนิสิตโควตาทุกชั้นปี พบว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทุก ๆ ด้าน

3.4 กลุ่มนิสิตโควตาแยกตามวิชาเอก พบว่านิสิตโควตาทุกวิชาเอกมีปัญหาสุขภาพจิตด้านความวิตกกังวลที่ระดับน้อย พิจารณาโดยส่วนรวมของรายด้านพบว่า เป็นปัญหาที่ระดับปานกลาง ยกเว้นนิสิตโควตาวิชาเอกคหกรรมกับวิชาเอกฟิสิกส์มีปัญหาสุขภาพจิตในด้านความกลัวโดยไม่มีเหตุผล ด้านซึมเศร้า ด้านความรู้สึกล้มชอบติดต่อกับผู้อื่น ด้านความรู้สึกล้มคบกติของร่างกาย และด้านอาการทางจิตที่ระดับมาก นิสิตโควตาวิชาเอกเทคโนโลยีทางการศึกษามีปัญหาสุขภาพจิตด้านความหวาดระแวงที่ระดับน้อย

เมื่อ เปรียบเทียบปัญหาด้านสุขภาพจิตของนิสิตโควตาทุกวิชาเอกพบว่าไม่มี ความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทุกด้าน

การอภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาปัญหาการปรับตัวและสุขภาพจิตของนิสิตโควตาทหารวิทยาลัย ศรีนครินทร์วิโรฒ วิทยาเขตบางเขน ผู้วิจัยขออภิปรายผลในประเด็นสำคัญ ดังนี้

1. ปัญหาการปรับตัว

จากการวิจัยได้พบว่า นิสิตโควตาประสบปัญหามากที่สุดในด้านการเรียน ด้านอนาคตเกี่ยวกับอาชีพและการศึกษา ด้านหลักสูตรและการสอน และด้านกิจกรรมทางสังคมและนันทนาการ ซึ่งปัญหาการปรับตัวทั้ง 4 ด้านนี้ไม่ว่าจะเป็นนิสิตโควตาทั้งหมด แยกตามเพศ แยกตามชั้นปี หรือแยกตามวิชาเอกที่เลือกเรียนก็ตาม ผลออกมาคล้ายคลึงกัน ส่วนประสบปัญหาน้อยที่สุดจะเหมือนกันคือปัญหาทางเพศ ซึ่งตรงกับผลการวิจัยของสุภาพรณ โศทรจรัส (2524) และสอดคล้องกับผลการวิจัยของอภิวันท์ วงศ์ข้าหลวง (2530) มัลลิกา ตั้งศิริมงคล (2530) สารศคารักษ์ (2530) มัลลิกา จิตรสุข (2508) สมศักดิ์ ประจจะเนย์ (2506)

ดังนั้น ปัญหาที่ควรสนใจเป็นอันดับแรกคือ ปัญหาการปรับตัวทางด้านการเรียน ซึ่งมีปัญหาเกินกว่า ร้อยละ 75 มีถึง 9 ข้อ เมื่อพิจารณาที่ตัวนิสิตโควตาเอง ส่วนใหญ่เป็นนิสิตที่มาจากต่างจังหวัด ซึ่งการเรียนในระดับมัธยมศึกษา

กระบวนการเรียนการสอนที่เป็นรูปแบบเฉพาะ นักเรียนจะทำความเข้าใจครู-อาจารย์บอก
 นักเรียนได้รับความรู้และใกล้ชิดกับครู-อาจารย์มาก แต่เมื่อเข้าสู่มหาวิทยาลัยใน
 กรุงแล้ว การศึกษาเล่าเรียนเป็นแบบที่ช่วยเหลือตนเอง ต้องรับผิดชอบตนเอง
 ครู-อาจารย์เป็นเพียงผู้สอน ซึ่งมักจะไม่ได้มาอยู่ใกล้ชิดกับผู้เรียน ผู้เรียนจะพบ
 กับผู้สอนในช่วงที่มีการสอนเท่านั้น ทำให้รู้สึกเกิดความว่าเหว่คล้ายถูกทอดทิ้ง
 ทำให้ขาดแรงจูงใจในการเรียนอย่างมาก จึงพบว่านิสัยใจคอทุกชั้นปีมีปัญหา
 มากในด้านการเรียน กับด้านอนาคตเกี่ยวกับอาชีพและการศึกษา เพราะไม่ทราบ
 วิธีที่จะเรียนอย่างมีประสิทธิภาพนั่นเอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เสริมศักดิ์
 วิศาลาภรณ์ (2514) พบว่าองค์ประกอบทางด้านตัวนิสัยและสถานศึกษามีอิทธิพล
 ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาเป็นอย่างมาก เกื้อกูล ทาลิทธิและคณะ (2523) พบว่า
 เมื่อนิสิตมีปัญหาในการปรับตัวด้านการเรียน จะทำให้เรียนไม่ทันเพื่อน ขาดความ
 มั่นใจในตัวเอง ทำให้ผลการเรียนต่ำ และมักจะขาดเรียนบ่อย ๆ ดังนั้นปัญหา
 การปรับตัวทางด้านการเรียน จึงควรเป็นปัญหาที่ต้องแก้ไขอย่างรีบด่วน มิฉะนั้น
 นิสิตใจคออาจจะไม่สามารถเรียนตามหลักสูตรได้ หรือต้องออกจากมหาวิทยาลัย
 กลางคัน ซึ่งนับว่าเป็นการสูญเสียทรัพยากรของชาติอย่างมาก

เมื่อแยกตามเพศแล้วกลับพบว่า นิสิตใจคอเพศชายมีปัญหาการปรับตัว
 มากที่สุดในด้านกิจกรรมทางสังคมและนันทนาการ เท่าที่สำรวจจากแบบสอบถามนั้น
 ส่วนใหญ่แล้วนิสิตใจคอเพศชายต้องการให้มหาวิทยาลัยมีสถานที่เพื่อการพักผ่อน
 นันทนาการ ต้องการโอกาสที่จะเพลิดเพลินกับงานศิลปะหรือดนตรี ต้องการปรับ
 ปรุงตนเองด้านกีฬามารยาท และการเข้าสังคม ต้องการแสดงความสามารถ
 ของตนเองให้ปรากฏ มีความคิดว่าตำราเรียนยากเกินไป อาจารย์ผู้สอนเน้น
 หนักในทฤษฎีและหลักการมากเกินไป และไม่ค่อยจะเข้าใจในสิ่งที่อาจารย์
 สอน เป็นต้น ส่วนนิสิตใจคอหญิงมีปัญหาที่สุดในด้านอนาคตเกี่ยวกับอาชีพ
 และการศึกษา ซึ่งตามหลักของการพัฒนาการจะพบว่าวัยนี้เพศหญิงจะมีวุฒิภาวะ
 ทางอารมณ์สูงกว่าเพศชายแม้ว่าจะมีอายุเท่ากัน

เมื่อพิจารณาในด้านของวิชาเอกพบว่านิสิตใจคอมีปัญหาการปรับตัว
 แยกต่างกัน ส่วนใหญ่แล้วเป็นปัญหาที่ระดับน้อย ยกเว้นวิชาเอกฟิสิกส์กับวิชาเอก
 เคมี มีปัญหาที่ระดับปานกลางในเรื่องการเงินและที่อยู่อาศัย ด้านกิจกรรมทาง

สังคมและนิยามของการ ศึกษารเขียน และด้านอนาคตเกี่ยวกับอาชีพและการศึกษา ซึ่งจากรายงานตัวในแบบสอบถาม ได้แก่ เรื่องอยากจะมีเงินไว้ใช้จ่ายส่วนตัวให้มากกว่านี้ อะหากหารายได้พิเศษเพราะ เพื่อคร่อนทางการเงิน ต้องประหยัดการ ใช้จ่ายทุกบาททุกสตางค์ มีโอกาสเล่นกีฬาน้อย ขาดความรอบรู้ในชีวิต ต้องการ ปรับปรุงตนเองด้านกิริยามารยาท มีโอกาสที่จะทำในสิ่งที่จะทำน้อย มีพื้นความรู้ ใหม่ๆในบางวิชา ความรู้พื้นฐานและฝึกเตรียมจากชั้นมัธยมมีไม่เพียงพอ เรียนไม่ เก่ง เขียนบรรยายไม่เก่ง กลัวความล้มเหลว กลัวสอบตก ต้องการคำแนะนำ และประสบการณ์ที่จำเป็นในการทำงานก่อนออกจากมหาวิทยาลัย ซึ่ง Freud ได้ กล่าวไว้ว่าวัยรุ่นตอนปลายต้องการมีเอกลักษณ์ของตนเอง มีความรับผิดชอบ สามารถ ปรับตัวให้เข้ากับสภาวะของสังคมได้ และ Erikson ได้กล่าวเพิ่มเติมว่า การ ปรับตัวในช่วงนี้ พวกเขาอยากรู้ว่าเขาคือใคร และเขาจะเป็นอะไร แต่ถ้าเขา คัดลใจใจไม่ได้ว่า เขาอยากจะเป็นอะไร จะทำให้เขาสับสนในบทบาทของตนเอง (role confusion) แต่ถ้าเมื่อใดเขาสามารถปรับตัวได้ ก็จะเกิดความเชื่อมั่น ในตัวเอง มีเอกลักษณ์ของตนเอง (Intimacy) พร้อมทั้งจะเรียนและต่อสู้กับ อุปสรรคต่าง ๆ ได้ ซึ่งถ้ามหาวิทยาลัยเห็นความสำคัญเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวมาทั้ง หมดยนี้ ควรจะร่วมมือกันปรับปรุง แก้ไข และป้องกัน ก็จะทำให้นิสิตควาสามารถ เรียนได้จบตามวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัย

เมื่อ เปรียบเทียบปัญหาการปรับตัวของนิสิตควาเพศชายกับนิสิตควา เพศหญิง พบว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เกือบ ทุกด้าน ยกเว้นนิสิตควาเพศหญิงมีปัญหาการปรับตัวด้านอนาคตเกี่ยวกับอาชีพและ การศึกษา แตกต่างจากนิสิตควาเพศชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็น เพราะว่านิสิตควาเพศหญิงซึ่งเป็นวัยรุ่นตอนปลายมักจะมีวุฒิภาวะทาง อารมณ์ได้เร็วกว่า ทำให้เป็นผู้ใหญ่ได้เร็วกว่านิสิตควาเพศชาย เลยมีความ กังวลใจเกี่ยวกับอนาคตสูง อาจจะกลัวในเรื่องการศึกษาคือ หรือปัญหาการคก งานเนื่องจากอาชีพครูเริ่มล้นตลาด ซึ่งตรงกับผลการวิจัยของคราวและคราว (Crow and Crow, 1965) พบว่าวัยรุ่นเพศหญิงมีความวิตกกังวลในเรื่องของการ กลัวว่าจะไม่ประสบผลสำเร็จที่คั้งไว้มากกว่าวัยรุ่นชาย

จากการ เปรียบเทียบปัญหาการปรับตัวของนิสิตควาแยกตามชั้นปีแล้ว

พบว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทุก ๆ ด้าน อาจ
จะ เนื่องจากนิสิตโควตากลุ่มนี้ มีอายุไล่เรียงกัน มีความรอบคอบอาชีพคล้าย ๆ
กันและถูกคัดเลือกโดยคณะกรรมการกลุ่มเดียวกัน จึงทำให้มีปัญหาที่คล้ายคลึงกัน
จากการเปรียบเทียบปัญหาการปรับตัวของนิสิตโควตาแยกตามวิชาเอก
แล้วพบว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เกือบทุกด้าน
ยกเว้นด้านการเงินและที่อยู่อาศัย ซึ่งมีวิชาเอกเคมีกับวิชาเอกชีววิทยา และ
วิชาเอกเคมีกับวิชาเอกภาษาอังกฤษ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .05 ซึ่งแอสติน (Astin, 1964) พบว่านิสิตส่วนใหญ่ต้องออกจาก
มหาวิทยาลัยกลางคืนมัก เนื่องจากฐานะ เศรษฐกิจและสังคมในระดับต่ำ แกร์ริสัน
และคนอื่น ๆ (Garrison and other, 1964) พบว่าเด็กที่มาจากครอบครัวที่
ด้อยฐานะทาง เศรษฐกิจและสังคม ย่อมจะขาดประสบการณ์ต่าง ๆ ที่จะช่วยในการ
เรียนรู้ ทำให้เกิดอุปสรรคต่อการศึกษาได้ เมื่อมาพิจารณาจากแบบสอบถามแล้ว
พบว่าทั้งวิชาเอกชีววิทยา กับวิชาเอกภาษาอังกฤษมีปัญหาการปรับตัวด้านการเงิน
และที่อยู่อาศัยที่ระดับน้อย ซึ่งต่างจากวิชาเอกเคมี มีปัญหาทางด้านนี้ที่ระดับ
ปานกลาง ปัญหาที่พบได้แก่ เรื่องอยากมีเงินไว้ใช้จ่ายส่วนตัวมากกว่านี้ อยาก
หารายได้พิเศษเพราะ เคียดร้อนทางการเงิน ต้องประหยัดการใช้จ่ายเงินทุกบาท
ทุกสตางค์ มีความคาดหวังงานหนักเกินไป ครอบครัวมีความกังวลใจในด้าน
เกี่ยวกับการเงิน ได้รับความช่วยเหลือทางการเงินจากทางบ้านน้อย และที่บ้าน
ไม่มีเครื่องอำนวยความสะดวกบางอย่างที่ต้องการ เป็นต้น ซึ่งเป็นที่น่าสังเกต
ได้ว่าวิชาเอกเคมีนั้น จะต้องมีการเข้าห้องแล็บบ่อยมาก วัสดุและสารเคมีต่าง ๆ
มีราคาสูง อาจจะเป็นอุปสรรคในการเรียน ที่ต้องใช้งบประมาณสูง และนิสิต
โควตาเองไม่มีเวลาที่จะออกไปสอนพิเศษก็เป็นได้ จึงทำให้นิสิตโควตาวิชาเอก
เคมีมีปัญหาการปรับตัวแตกต่างไปจากกลุ่มอื่นค่อนข้างสูง

2. ปัญหาสุขภาพจิต

จากการวิจัยได้พบว่า ปัญหาสุขภาพจิตของนิสิตโควตา มีปัญหาสุขภาพจิต
ที่ระดับปานกลาง 8 ด้าน ได้แก่ด้านความรู้สึกลึกซึ้งผิดปกติของร่างกาย ด้านการย้ำคิด

ย้าหา คำนความรู้สึกไม่ชอบคิดต่อกับผู้อื่น คำนซีมเศว่า คำนก้าวร้าวชอบทำลาย คำนความรู้สึกกลัวโรคชไมมีเหตุผล คำนหวาระแวง และคำนโรคจิต ส่วนคำนความวิตกกังวลเป็นปัญหาที่ระดับเล็กน้อย ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของจารูวรรณตั้งศิริมงคล (2530) กนกรัตน์ สุชะคุงคะ (2523) และจากทฤษฎีของ Freud ว่าวัยนี้เป็นวัยประลองชีวิตแบบผู้ใหญ่ จึงทำให้มีอาการเปลี่ยนแปลงงายอย่างไม่มีไม่มีเหตุผล ชาคการควบคุมอารมณ์ มีความกลัวในเรื่องเพศที่เปลี่ยนแปลงจากความไม่สมคูลย์ของอวัยวะต่าง ๆ รวมทั้ง เป็นวัยที่ต้องการการพัฒนาบุคลิกภาพ เพื่อเป็นผู้ใหญ่ที่สมบูรณ์ จึงทำให้ก่อเกิดปัญหาสุขภาพจิตได้ และปัญหาสุขภาพจิตที่พบจากนิสิครควคา มีปัญหาสุขภาพจิตยังไม่รุนแรง แต่อาจจะมีอาการผิดปกติทางจิตเกิดขึ้นได้เป็นบางครั้งบางคราว เมื่อมีอะไรมากระทบกระเทือน หรือจิตใจที่ตนเองมีอยู่ก็อาจจะเกิดอาการเจ็บป่วยทางกาย รู้สึกว่าตนเองนั้นบีบค้อย มีความรู้สึกอึดอัด ไม่สบายใจเมื่ออยู่ต่อหน้าคนอื่น หมกมุ่นอยู่แต่ในความคิดของตนเอง ไม่กล้าจะติดต่อสัมพันธ์กับคนอื่น หมกความสนใจในกิจกรรมต่าง ๆ ท้อแท้ บ้างก็เกิดความโกรธแค้น รู้สึกก้าวร้าวอยากทำลาย ควบคุมอารมณ์ไม่ค่อยจะอยู่ หวาระแวง จนอาจจะกลายเป็นโรคจิตได้ง่าย ถ้าพิจารณาคนที่อายุแล้วจะพบว่า ส่วนใหญ่นั้นนิสิครควคาอยู่ในช่วงวัยของวัยรุ่นตอนปลาย ซึ่งวัยนี้ส่วนใหญ่จะคิดว่าตนเองเป็นผู้ใหญ่แล้ว ควรจะทำอะไร หรือประพฤติดตนเองอย่างผู้ใหญ่ แต่เมื่อต้องมาอยู่ในกรอบของมหาวิทยาลัย จากถิ่นฐานบ้านเรือนของตนเอง มาสู่สภาพแวดล้อมและสังคมใหม่ จึงมีปัญหาทางสุขภาพจิตและการปรับตัว ที่สอดคล้องกับทฤษฎีการพัฒนาบุคลิกภาพของ Erikson (1980) ที่กล่าวว่า บุคคลจะมีการปรับตัวที่สำคัญต่อสภาพสังคมที่แวดล้อมที่มีต่อตนเอง อันเป็นผลจากแรงขับภายในของแต่ละบุคคล และวิถีทางที่เป็นแรงผลักดันจากการกระทำของผู้ปกครอง บางครั้งต้องการผู้ที่ตนเอง เชื่อใจจะปรึกษาหารือหรือช่วยก็ทำไม่ได้ จึงเกิดความไม่ไว้วางใจ ดังนั้นการกระทำสิ่งใดมึงจะเป็นไปในรูปของการย้าคิดย้าหาเสมอ

เมื่อ เปรียบเทียบปัญหาสุขภาพจิตของนิสิครควคาเพศชายกับนิสิครควคาเพศหญิง พบว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น คำนความรู้สึกไม่ชอบคิดต่อกับผู้อื่น กับคำนความกลัวโรคชไมมีเหตุผล โรคชไมนิสิค

โรคตาเพศหญิงมีความรู้สึกทั้งสองด้านนี้สูงกว่านิลิตโรคตาเพศชาย ซึ่งจากรูวรรณ
ตั้งศิริมงคล (2530) พบว่าปัญหาสุขภาพจิตของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงมี
ความแตกต่างกันในเรื่องการไม่ชอบติดต่อกับผู้อื่นและความกลัวโรคที่ไม่มีเหตุผล
และสารัช คาร์คิน (2522) พบว่าวัยรุ่นที่อยู่ในวัยเรียน มีแนวโน้มเป็นคนที่มี
อารมณ์อ่อนไหวง่าย คิดมาก มีความวิตกกังวลสูง สมัญญา เสียงใส(2524)
พบว่านักเรียนหญิงมีความวิตกกังวลด้านสังคมมากกว่านักเรียนชาย

เมื่อเปรียบเทียบปัญหาสุขภาพจิตของนิลิตโรคตาแยกตามชั้นปี พบว่าไม่
มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 พบว่านิลิตโรคตาชั้นปีที่ 2
มีแนวโน้มอาจจะมีความวิตกกังวลสูงกว่านิลิตโรคตาทุกชั้นปีในทุกด้าน แต่นิลิตโรคตา
ชั้นปีที่ 3 มีแนวโน้มปัญหาสุขภาพจิตสูงกว่าทุกชั้นปี ซึ่งอาจจะเนื่องมาจากต้องแยก
เรียนวิชาที่คนเลือกไว้ และการเรียนค่อนข้างจะยาก เพราะเป็นแค่วิชาหลัก ๆ
ทั้งนั้น อีกทั้งต้องเตรียมความรู้ที่แน่นเพื่อที่จะไปสอบออกไปฝึกสอนต่อไป ดังนั้นจึง
อาจจะ เป็นสาเหตุหนึ่งทำให้นิลิตโรคตาชั้นปีที่ 3 เกิดปัญหาทางสุขภาพจิตสูงกว่าชั้น
ปีที่อื่น ส่วนนิลิตโรคตาชั้นปีที่ 2 นั้น เมื่อเทียบกับนิลิตโรคตาชั้นปีที่ 1 จะเห็นได้
ว่ามีปัญหาน้อยกว่ากันมาก อาจจะเนื่องมาจากพวกเขาได้ผ่านการปรับตัว และ
สามารถเตรียมตัวเรียนวิชาพื้นฐาน คือมีการปรับตัวได้แล้ว ทำให้ปัญหาสุขภาพจิต
ลดน้อยลงไป

เมื่อเปรียบเทียบปัญหาสุขภาพจิตของนิลิตโรคตาแยกตามวิชาเอก พบว่า
ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 พบว่านิลิตโรคตาวิชา
เอกฟิสิกส์ มีแนวโน้มอาจจะมีความวิตกกังวลสูงกว่านิลิตโรคตาทุกวิชาเอกในทุก ๆ
ด้าน ยกเว้นด้านความหวาดระแวง ซึ่งนิลิตโรคตาวิชาเอกคหกรรมศาสตร์ มี
ปัญหาสุขภาพจิตทางด้านนี้สูงกว่านิลิตโรคตาทุก ๆ วิชาเอก และเนื่องมาจากนิลิต
โรคตาวิชาเอกคหกรรมศาสตร์ มักจะเป็นนิลิตเพศหญิง จึงเกิดความคิดที่ว่า
คนอื่นอาจจะเอาเปรียบตนเอง เพราะตนเองอ่อนแอ และคน ๆ นั้นควรถูกตำหนิ
รู้สึกว่าจะไม่ค่อยสบายใจ เพราะมีคนเฝ้ามองดูตนเอง หรืออาจจะผูกเกี่ยวกับตนเอง
เป็นต้น ส่วนนิลิตโรคตาวิชาเอกฟิสิกส์มักจะเป็นนิลิตเพศชาย และการปรับตัว
ต่าง ๆ นั้น จะ เป็นไปได้ยากกว่านิลิตโรคตาเพศหญิง ประกอบกับวิชาเอกที่
ตนเองเลือกเรียนเป็นวิชาที่ค่อนข้างยากอยู่แล้ว จึงอาจจะ เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำ

ให้มีแนวโน้มว่า จะมีปัญหาสุขภาพจิตสูงกว่าวิชาเอกอื่น ๆ

ดังนั้นพอจะสรุปได้ว่า นิสิตเรศวรควรมีปัญหาการปรับตัวในด้านการเรียนมากที่สุด ส่วนทางด้านสุขภาพจิตจะมีปัญหาในด้านการย้ายคิดย้ายท่ามากที่สุด ซึ่งจากการสำรวจในประเทศสหรัฐอเมริกาพบว่าประชากรร้อยละ 5 มีอาการย้ายคิดย้ายท่า และกำลังมีปริมาณเพิ่มมากขึ้น แต่ในประเทศไทยยังไม่มีโครงการสำรวจ (พัลลภโพธิ์พถกษ, 2532)

ข้อเสนอแนะจากผลวิจัย

จากผลการวิจัย นิสิตเรศวรส่วนใหญ่มีปัญหาการปรับตัวทางด้านกิจกรรมทางสังคมและนันทนาการ ด้านหลักสูตรและการสอน ด้านการเรียน และด้านอนาคตเกี่ยวกับอาชีพและการศึกษา ส่วนปัญหาสุขภาพจิตของนิสิตเรศวรส่วนใหญ่แล้วอยู่ที่ระดับปานกลางทุก ๆ ด้าน ยกเว้นด้านความวิตกกังวล ซึ่งอยู่ที่ระดับเล็กน้อย ซึ่งทางมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตบางเขน ควรให้ความสนใจและปรับปรุงแก้ไขปัญหาดัง ๆ ที่กล่าวมาข้างต้นนี้ เพื่อนิสิตเรศวรปรับตัวได้ไม่มีปัญหาสุขภาพจิต กลายเป็นประชากรที่มีประสิทธิภาพของประเทศชาติต่อไปในอนาคต ดังต่อไปนี้

1. มหาวิทยาลัยควรหาทางช่วยเหลือนิสิตเรศวรในเรื่องกิจกรรมทางสังคมและนันทนาการ ด้านหลักสูตรและการสอน ด้านการเรียน และด้านอนาคตเกี่ยวกับอาชีพและการศึกษา โดยอาจจะทำการสำรวจปัญหา หรือนำปัญหาที่ค้นพบจากการวิจัยครั้งนี้ นำไปเป็นแนวทางแก้ไข ปรับปรุง เพื่อนิสิตเรศวรได้เรียนสำเร็จและสามารถเป็นประชากรที่มีประสิทธิภาพต่อไป

2. มหาวิทยาลัยควรสนับสนุนให้มคอชแนะแนวมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยมิบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถจริง ๆ ในการให้การบริการแก่นิสิตเรศวร และควรจะเป็นแหล่งที่นิสิตเรศวรสามารถเข้าไปปรึกษาได้อย่างใกล้ชิด ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการเรียนรู้ - การศึกษา เรื่องอาชีพ เรื่องหลักสูตร และเรื่องกิจกรรมต่าง ๆ เป็นต้น

3. อาจารย์ที่ปรึกษาควรจะใกล้ชิดกับนิสิตเรศวรให้มาก รวมทั้งให้

ความสนิทสนม อาจจะใช้ยกพบนิสิตรักควาให้บ่อยขึ้น เพื่อนิสิตรักควาเกิดความ
คุ้นเคยและอบอุ่นในคานจคใจ

4. มหาวิทยาลัยควรสนับสนุนงานฝ่ายต่าง ๆ ให้นิสิตได้ออกไปฝึกฝน
ประสบการณ์ เพื่อสามารถจะนำออกไปใช้ในชีวิจจริง ๆ ได้

5. กิจกรรมต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัยควรมีการประสานงานกันอย่างคี่
และมีประสิทธิภาพ เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีกับนิสิตรักควา

6. ควรมีการสนับสนุนให้ฝ่ายงานกิจการนิสิคได้ เป็นแหล่งที่นิสิตรักควา
ได้ฝึกฝนคั้นหาประสบการณ์ในการทางานด้วยตนเอง

7. ผู้บริหารฝ่ายต่าง ๆ ควรให้ความร่วมมือในการอบรมพิเศษก่อนที่
นิสิตรักควาเข้าเรียน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างปัญหาการปรับตัว
และสุขภาพจิตของนิสิตรักควา

2. ควรศึกษาในเรื่องความต้องการของนิสิตรักควาในมหาวิทยาลัย

3. ศึกษาคิตตามผลสำเร็จของนิสิตรักควาที่จบจากมหาวิทยาลัย
และการประกอบอาชีพ

4. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนิสิตรักควากับนิสิค
ที่ผ่านการสอบรวมระดับอุดมศึกษา

5. ควรมีการศึกษาและเปรียบเทียบปัญหาการปรับตัวและสุขภาพจิต
ของนิสิตรักควาที่มีความสามารถทางการเรียนสูง : ค่า

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย